

Welkom

Lancering handreiking 'Omgaan met armoede in de Jeugdgezondheid'

We starten om 13.00 uur

Omgaan met armoede in de jeugd- gezondheid

Handreiking voor
professionals in de geboorte-
en jeugdgezondheidszorg

Welkom

Door dagvoorzitter Ellen-Joan Wessels

Programma

- Welkom door dagvoorzitter Ellen-Joan Wessels
- Annamaria Evers; in gesprek met een ervaringsdeskundige
- Beschrijving ontwikkeling van de handreiking - Annelies Kassenberg
- Overhandiging handreiking aan Igor Ivakic (NCJ) en Alexandra Bartelds (Divosa) - Petra Kletter
- Inhoudelijke toelichting op de handreiking door Mariëtte Lusse
- In gesprek met panel over de handreiking
- Ellen-Joan en Annamarie blikken terug en vooruit
- Afsluiting

Annamaria Evers

Ervaringsdeskundige

Omgaan met kinderarmoede in de Jeugdgezondheid

Annelies Kassenberg

Hoeveel kinderen leven er in armoede?

Armoede...

...komt voor op
elke school

Gemiddeld 2 leerlingen
per klas

Wanneer spreken we van armoede?

- 'Mensen zijn arm wanneer de materiële, culturele en sociale middelen onvoldoende zijn om op een manier te leven die als minimaal aanvaardbaar wordt gezien in de samenleving waarin men leeft'.
Europese commissie, 1989

Gezond opgroeien

- (Early life) stress
- Veerkracht
- Executieve functies
- Gezonde voeding
- Sport en bewegen

Veilig en kansrijk opgroeien

- Opvoedproblematiek
- Onveilige buurt
- Sociale uitsluiting/pesten
- IQ/schoolprestaties
- Participatie

Aanpak kinderarmoede

- Rapport kinderombudsman 'Alle kinderen kansrijk'
- SER-rapport 'Opgroeien zonder armoede'
- Gezondheidsverschillen
- 85 Miljoen extra voor gemeenten sinds (2017)
- Alliantie kinderarmoede
- Sire campagne Kinderen in armoede
- Kansrijke Start

Handreiking voor de Jeugdgezondheid

- Professionals in geboortezorg en jeugdgezondheidszorg zien vrijwel alle kinderen
- Professionals maken zich zorgen en zijn handelingsverlegen
- Aanpak: integraal en longitudinaal

Onderdeel drieluik

Omgaan met armoede op scholen
Handreiking voor po en vo

Omgaan met kinderarmoede in het sociaal domein
Handreiking voor professionals

Omgaan met armoede in de jeugdgezondheid
Handreiking voor professionals in de geboorte- en jeugdgezondheidszorg

SOS
bij kinder-
armoede
Signaleren
Ondersteunen
Stimuleren

Proces handreiking

1. Praktijk- en ervaringskennis verzamelen:
 - Online vragenlijst
 - Twee expertmeetings
1. Literatuurstudie
2. Goede praktijken bestuderen
3. Concept werkwijzen
4. Feedback vragen
(professionals, experts, ervaringsdeskundigen)

Wie werkten mee?

Onderzoek:

- Mariëtte Lusse
- Annelies Kassenberg
- Petra Kletter
- Inge Ekenhorst
- Liesbeth van der Ree

Adviesraad:

- Divosa
- GGD Gelderland Zuid
- GGD Twente
- Hogeschool Rotterdam
- Kinderombudsman
- Movisie
- Nji
- Sterk uit Armoede

Overhandiging handreiking

Petra Kletter

Omgaan met armoede in de jeugd- gezondheid

Handreiking voor
professionals in de geboorte-
en jeugdgezondheidszorg

Omgaan met kinderarmoede in de Jeugdgezondheid

Mariëtte Lusse

Wie zijn die professionals?

- Eerste lijn: verloskundigen, kraamverzorgenden, jeugdartsen, -verpleegkundigen
- Huisartsen en praktijkondersteuners, professionals in het ziekenhuis
- Ervaringswerkers, beleidsmedewerkers bij geboorte- en jeugdgezondheidszorg en gemeenten

Gericht op:

- Ongeboren en pasgeboren kinderen
- Jonge kinderen, kinderen op de basisschool, jongeren in het voortgezet onderwijs
- En hun (aanstaande) ouders

SOS bij Kinderarmoede

Signaleren: ieder kind/jongere wordt gezien

- Vertrouwen al basis: zichtbaar, empathisch en betrouwbaar zijn
- Signalen herkennen en bespreekbaar maken
- Lokale samenwerking, tussen geboorte- en jeugdgezondheidszorg en andere partners
- Screening versus vertrouwen

Ondersteunen: elk kind/jongere doet mee

- Doorverwijzen voor financiële en materiële steun
- Positieve beleving van ouderschap en 'goede-ouderervaringen' bevorderen
- Netwerk vergroten door contact met elkaar, met steunende gezinnen en lokaal aanbod
- Ondersteuning van (ongeboren) kinderen en jongeren met fysieke en psychosociale problemen

Stimuleren: elk kind/jongere krijgt kansen

SOS niet volgordelijk: stimuleren ter preventie en herstel

- Bevorderen van gezonde leefstijl en mentale gezondheid
- Stimuleren van participatie

Wat vraagt dat van professionals?

Een positieve basishouding:

- Luisteren, empathie en niet oordelen
- Oog voor eigen kracht en liefde in het gezin
- Proactief zijn

Een integrale benadering:

- Gezin centraal
- Preventief en vroegtijdig
- Aandacht voor transitiemomenten
- Doorlopend zorgplan met uitgangspunt: 1 gezin, 1 plan, 1 regisseur

Wat hebben professionals nodig?

Investeer in professionals

- Onderdompelen
- Bijscholing, opleiding, leerkring
- Inzet ervaringswerkers

Faciliteer professionals

- Overzicht, flexibiliteit en continuïteit
- Aandachtsfunctionarissen armoede
- Inkoop van programma's en voorzieningen voor kwetsbare gezinnen

Beweging rond armoede creëren

Panel: over de handreiking

- Mirjam Jobse (Santé Partners)
- Margreet de Ruiter (GGD Gelderland Zuid)
- Selima Renes (Ervaringsdeskundige)
- Marlies Buurman (CPZ)

Terug- en vooruitblik

Ellen-Joan en Annamaria

Bedankt voor jullie deelname!

Wil je meer informatie over de (implementatie) van de handreiking of samenwerking in gemeenten? Neem dan contact met ons op:

Lieke van der Meulen
lvandermeulen@ncj.nl
(Implementatie
handreiking)

Soler Berk
sberk@ncj.nl
(Alliantie Kinderarmoede
& PPS)

Petra Kletter
pkletter@ncj.nl
(Gemeentelijke
samenwerking)